

Päiväys
16.6.2022

Diaarinumerot
20069/03.04.04.04.20/2021

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös vesilain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

16.6.2022

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **23.6.2022**.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 16.6.2022 nro 677/2022, valitus vesitalousasiassa, laiturin rakentaminen Päijänteellä, Sysmä.

Luvan hakija

Seppo Vainionpää

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **16.6.2022 – 25.7.2022**

Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:

<https://oikeus.fi/hallinto-oikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy **25.7.2022**.

16.06.2022

Dnro 20069/03.04.04.04.20/2021

Asia Valitus vesitalousasiassa

Muutoksenhakijat [REDACTED]

Luvan hakija Seppo Vainionpää

Päätös, josta valitetaan

Etelä-Suomen aluehallintovirasto 8.12.2020 nro 432/2020

Aluehallintovirasto on myöntänyt Seppo Vainionpäälle luvan laiturin rakentamiseen Päijänteellä hakemuksen (2.7.2020) ja sen täydennyksen mukaisesti Sysmän kunnassa.

Aluehallintovirasto on myöntänyt Seppo Vainionpäälle pysyvän käyttöoikeuden hanketta varten tarvittavaan osaan kiinteistöön [REDACTED] kuuluvasta vesialueesta Sysmän kunnassa.

Pysyvän käyttöoikeuden myöntämisestä aiheutuvasta edunmenetyksestä on määrätty maksettavaksi korvaus lupamääräyksessä 7. Hankkeesta ei ennalta arvioiden aiheudu muuta vesilain mukaan korvattavaa edunmenetystä.

Luvan saajan on noudatettava vesilain säännöksiä ja annettuja lupamääräyksiä. Lupa on liitetty lupamääräykset 1–10, joista lupamääräykset 1 ja 2 kuuluvat seuraavasti:

1. Laituri on rakennettava 13.10.2020 päivättyjen asemapiirroksen nro 1/03 (1:500) ja pääpiirustuksen (1:50) mukaisesti.
2. Laiturirakennelman pituus vesialueella saa olla enintään 19 m, josta kävelysillan osuus vesialueella saa olla enintään 5 m pitkä. Laiturin leveys saa olla enintään 1,8 m ja kävelysillan leveys enintään 1,4 m. Laiturirakennelman korkeus vedenpinnasta saa olla enintään noin 0,45 m. Laituria on käytettävä siten, että sen käytöstä aiheutuu vesialueella mahdollisimman vähän häiriötä.

Aluehallintoviraston päätöksen perusteluja

Rakennettava uimalaituri kävelysiltoineen on tarpeen vesialueen virkistyskäyttöä varten ja se parantaa hakijan loma-asuntokiinteistön Taikaniemi 781-416-1-128 käytettävyyttä. Laituri sijoittuu Sysmän kunnan Päijänteen ranta-alueiden osayleiskaavassa osoitetun loma-asuntoalueen edustalle, jolla on kaksi rakennuspaikkaa, joista vain toinen on rakennettu.

Laituri on rakenteeltaan avoin (ponttonilaituri) eikä se sulje vesialuetta tai vaikuta mainittavasti virtauksiin. Työt ovat lyhytkestoiset ja niitä voidaan pitää rakentamistoimenpiteinä vähäisinä. Laiturin rakentamiseen liittyvistä töistä saattaa aiheutua vähäistä ja lyhytaikaista veden samentumista hankealueen läheisyydessä. Rakennustyöt tulee tehdä vesilain 2 luvun 7 §:n mukaisesti siten, että vesialueelle ja vesiluonnolle aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa. Töiden suorittamisesta mahdollisesti aiheutuva ja välittömästi ilmenevä edunmenetys on viivytyksettä korvattava vahinkoa kärsineelle.

Laiturin pituus kiinteistön [REDACTED] vesialueella on noin 15 m ja leveys 1,8 m sekä kävelysillan pituus kiinteistön vesialueella noin 2,5 m ja leveys 1,4 m. Laituria varten tarvittava käyttöoikeus kiinteistöön [REDACTED] kuuluvasta vesialueesta kohdistuu laajuudeltaan vähäiselle alueelle (30,5 m²), eikä siitä voi katsoa aiheutuvan huomattavaa haittaa tämän vesialueen omistajien mahdollisuudelle käyttää oikeuden kohteena olevaa vesialuetta hyväkseen ottaen erityisesti huomioon kiinteistöön [REDACTED] kuuluvan vesialueen suuren pinta-alan 201,0 ha. Pysyvästä käyttöoikeudesta aiheutuva edunmenetys on määrätty korvattavaksi lupamääräyksessä 7. Kohtuulliseksi katsottavan korvauksen suuruus on 3 euroa/m².

Haetun laiturirakennelman rakentaminen edellyttää aluehallintoviraston näkemyksen mukaan kokonsa ja laiturista kiinteistön [REDACTED] omistajille aiheutuvan edunmenetyksen perusteella vesilain 3 luvun 2 §:n mukaisen vesitalousluvan. Laiturin rakentamiselle ei ole vesialueen omistajien suostumusta.

Hankkeesta yksityiselle edulle koituvaa hyötyä voidaan pitää huomattavana verrattuna siitä yksityiselle edulle koituvaan haittaan. Hanke ei vaikuta yleiseen etuun. Hanke ei vaikuta Kymijoen–Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman vuosille 2016–2021 tilatavoitteisiin (vesistön hyvä tila). Hanke lupamääräysten mukaisesti toteutettuna ei ole alueella voimassa olevan osayleiskaavan vastainen.

Luvan myöntämiselle on edellä olevin perustein edellytykset.

Aluehallintoviraston päätöksessä sovelletut säännökset

Vesilain (587/2011) 2 luvun 12 §, 3 luvun 4 §:n 1 momentin 2) kohta, 5 § ja 7 §, 11 luvun 21 § sekä 13 luvun 1 §, 7 §, 9 §, 11 §, 16 § ja 17 §
Korkolain (633/1982) 4 § ja 12 §

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Muutoksenhakijoiden on katsottava vaatineen, että aluehallintoviraston päätös kumotaan ja hakemus hylätään. Lisäksi muutoksenhakijat ovat vaatineet, että asiassa järjestetään katselmus, mikäli valitukseen liitetyt kuvat ja aluehallintovirastolle toimitetut kuvat ja video eivät näytä toteen kiinteistön [REDACTED] maa-alueen väärinkäytöstä.

Perusteluina vaatimuksilleen muutoksenhakijat ovat esittäneet muun ohella seuraavaa:

Maanmittauslaitoksen sivuilta vuonna 2016 otetusta kartasta näkee, että rannassa sijaitsevaa maa-aluetta on muokattu viimeisen neljän vuoden aikana ilman lupaa. Myös vuoden 2020 joulukuussa otetuista valokuvista näkee, että maanmuokkauksia ja puiden katkomisia on tehty alueella, joka ei ole luvan hakijan maa-aluetta. Toimenpiteisiin ei ole ollut lupaa. Kuvat osoittavat, että tuleva laituri rakennettaisiin kiinteistön [REDACTED] maa-alueen läpi.

Asian käsittely hallinto-oikeudessa

Vaasan hallinto-oikeus on antanut valituksen tiedoksi julkisella kuulutuksella.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on antamassaan lausunnossa katsonut, että valitus tulee hylätä ja todennut seuraavaa:

Maanmittauslaitoksen karttatiedot eivät tue muutoksenhakijoiden väitettä, jonka mukaan laituri rakennettaisiin maa-alueen läpi. Asiakirjoista, kuten lupahakemuksen liitteen 3 B kiinteistörekisterin karttaotteesta 20.5.2020, saadun selvityksen perusteella kiinteistö rajoittuu vesialueeseen. Vanhojen karttatietojen mukaan kiinteistö on rajoittunut vesialueeseen myös vuosien 1969, 1985 ja 1992 peruskartoissa. Hakija on hakenut käyttöoikeutta vesialueelle. Asiakirjojen mukaan ei ole voinut tulla muuhun tulokseen kuin siihen, että kyseessä on vesialue.

Mikäli katsottaisiin, että kyseessä olisi vesijättöalue, ei tämä muuttaisi tilannetta. Vesilainsäädännön uudistamista koskevan hallituksen esityksen 277/2009 vp mukaan laiturin rakentamisen oikeuttava vesilain 2 luvun 5 §:n säännös edellyttää lähtökohtaisesti kiinteistön rajoittumista vesialueeseen. Oikeuskäytännössä on katsottu, ettei merkitykseltään vähäinen vesijättökaistale vaikuta oikeuteen, jos kaistale ei mahdollista itsenäistä maankäyttöä. Tämä on todettu myös korkeimman hallinto-oikeuden vuosikirjapäätöksessä KHO 2014:124, jonka mukaan kiinteistön edustalla oleva vesijättöalue ei ollut este luvan myöntämiselle.

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on ilmoittanut, että se ei anna vastinetta.

Sysmän kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on ilmoittanut, että se ei anna vastinetta.

Luhangan osakaskunnalle ja Sysmän kunnalle on varattu tilaisuus vastineiden antamiseen. Vastineita ei ole annettu.

Seppo Vainionpää on vastineessaan todennut seuraavaa:

Seppo Vainionpää on hakenut Maanmittauslaitokselta rajankäyntiä 2.6.2017, koska Maanmittauslaitoksen kiinteistörajat suuntaa antavasti ilmoittavan maastokartan rantaviivan ja maastossa olevien rajamerkkien väliin pingotetun merkkinarun perusteella todettu rantaviiva erosivat huomattavasti toisistaan.

Kiinteistö 719-416-1-113 Taikaniemi on syntynyt 3.4.2007 rekisteröidyssä lohkomistoimituksessa (MMLm12712/33/2005). Kyseisen toimituksen asiakirjoissa ei ole merkintää rajankäynnistä rantaviivassa olevan kiinteistörajan kohdalla.

Toimituksessa 20.7.2017 on määritetty nykyinen rantaviiva. Edelleen on määritetty kiinteistön [REDACTED] vesialueen ja kiinteistön Taikaniemi maa-alueen väliin jäävä vesijättö 781-876-6-1 Luhangan osakaskunta rajoineen ja mitattu sen pinta-ala 114 m². Toimituksesta ei ole valitettu ja toimituksesta tehdyt toimenpiteet on rekisteröity 29.8.2017.

Seppo Vainionpää on ostanut kiinteistönsä ja kiinteistön [REDACTED] vesialueen väliin jäävän, pinta-alaltaan 114 m²:n kokoisen vesijätön Luhangan osakaskunnalta 4.6.2018. Osakaskunnan kokouksessa kauppa on hyväksytty yksimielisesti 20.4.2018. Lainhuuto 781-876-6-1-M601 on kirjattu 27.8.2018.

Lohkominen on suoritettu Maanmittauslaitoksen Lahden palvelupisteessä 21.1.2019. Lohkomisen yhteydessä rajankäynnin 20.7.2017 toimenpiteet ja lohkominen päivitettiin maastokartan tietoihin. Toimituksesta ei ole valitettu ja lohkomistoimitus on rekisteröity 27.2.2019 kiinteistönä 781-416-1-128.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on antanut 20.10.2021 [REDACTED] [REDACTED] valituksesta selkeän ja tosiasioihin nojaavan lausunnon, johon ei ole lisättävää.

[REDACTED] on varattu tilaisuus vastaselityksen antamiseen. Vastaselitystä ei ole annettu.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

1. Hallinto-oikeus hylkää katselmuksen toimittamista koskevan vaatimuksen.
2. Hallinto-oikeus hylkää valituksen.

Perustelut

1. Katselmusvaatimus

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 48 §:n 1 momentin mukaan hallintotuomioistuimien voi järjestää asian selvittämiseksi katselmuksen. Katselmuksessa tehdään havaintoja kiinteistöstä, maisemasta, rakennelmasta tai muusta sellaisesta kohteesta, jota ei hankaluudetta voida tuoda tuomioistuimeen.

Kun otetaan huomioon asiakirjoista saatava selvitys ja jäljempänä perusteluissa mainittu, katselmuksen toimittaminen ei ole asian selvittämiseksi tarpeen. Tästä syystä hallinto-oikeus hylkää vaatimuksen.

2. Pääasia

Sovellettuja oikeusohjeita

Vesilain 2 luvun 12 §:n mukaan jos 3 luvun 4 §:n 1 momentissa säädetyt edellytykset täyttyvät, hakijalle voidaan myöntää oikeus: 1) tehdä vähäinen rakennelma vesistöön maa-alueelle ulottuvine rakenteineen tai sijoittaa laite tai johto vesistöön toiselle kuuluvalla tai yhteisellä alueella vesistöä huomattavasti muuttamatta---

Vesilain 3 luvun 4 §:n 1 momentin mukaan lupa vesitaloushankkeelle myönnetään, jos 1) hanke ei sanottavasti loukkaa yleistä tai yksityistä etua; tai 2) hankkeesta yleisille tai yksityisille eduille saatava hyöty on huomattava verrattuna siitä yleisille tai yksityisille eduille koituviin menetyksiin.

Saman pykälän 3 momentin mukaan hakijalla on oltava oikeus hankkeen edellyttämiin alueisiin. Jos hakija ei omista aluetta tai hallitse sitä pysyvällä käyttöoikeudella, luvan myöntämisen edellytyksenä on, että hakijalle myönnetään oikeus alueen käyttämiseen siten kuin 2 luvussa säädetään tai että hakija esittää luotettavan selvityksen siitä, miten oikeus alueeseen järjestetään.

Asiassa saatua selvitystä

Aluehallintovirasto on myöntänyt Seppo Vainionpälle luvan laiturin rakentamiseen Vainionpään omistaman kiinteistön Taikaniemi 781-416-1-128 rantaan ja sen edustalle kiinteistöön [REDACTED] kuuluvalla vesialueella Päijänteellä, Sysmän kunnassa sekä pysyvän käyttöoikeuden hanketta varten tarvittavaan osaan kiinteistöön [REDACTED] kuuluvasta vesialueesta. Lupamääräyksen 1 mukaan laituri on rakennettava 13.10.2020 päivätyjen asemapiirroksen numero 1/03 (1:500) ja pääpiirustuksen (1:50) mukaisesti. Laiturirakennelmaa varten tarvittava käyttöoikeuspinta-ala kiinteistöön [REDACTED] kuuluvalla vesialueella on noin 30,5 m².

Kyseessä on betoniponttonirakenteinen kelluva uimalaituri. Hakemuksen mukaan laiturin etäisyys itään päin kiinteistön [REDACTED] maa-alueeseen on noin 13 metriä ja länteen päin kiinteistön [REDACTED] vesijättömaahan noin 14 metriä.

Maanmittauslaitoksen ilmakuvassa ja valitukseen liitetyissä valokuvissa [REDACTED] kiinteistön [REDACTED] puolella on havaittavissa kapea vesijättökaistale. Asiassa ei ole tietoa, ovatko kuvat keskivedenkorkeuden mukaisesta tilanteesta. Pitkäaikainen vedenkorkeuden vaihtelu Päijänteellä on noin 60 cm.

Laiturin pituus on 15 metriä ja leveys 1,8 metriä. RST-teraslevystä olevan laiturin kannen korkeus vedenpinnasta on 0,43 metriä. Laiturille johtaa rannalta kiven päälle tukeutuva pyörien päällä oleva puinen kävelysilta, jonka pituus on 6 metriä ja leveys 1,4 metriä. Kävelysilta sijoittuu vesialueelle noin 5 metrin osalta, josta noin 1 metri menee laiturin kanssa päällekkäin ja sijoittuu sen päälle. Laiturirakennelman pituus vesialueella on 19 metriä ja se on muodoltaan suora ja avoveden suuntainen.

Oikeudellinen arviointi

Asiassa on hallinto-oikeudessa kiinteistön [REDACTED] valituksesta ratkaistavana, olisiko aluehallintoviraston tullut hylätä hakemus vesilain vastaisena valituksessa esitetyin perustein.

Valituksessa on esitetty, että laituri rakennetaan kiinteistön [REDACTED] maa-alueen läpi. Muutoksenhakijoiden mukaan valitukseen liitetyt kuvat ja kartta osoittavat, että rannassa on tehty muokkauksia alueella, joka ei ole luvan hakijan maa-aluetta.

Hallinto-oikeus toteaa, että aluehallintoviraston päätöksessä on määrätty laiturin paikka viittaamalla hakemukseen liitettyihin 13.10.2020 päivättyihin asemapiirroksen numero 1/03 (1:500) ja pääpiirustukseen (1:50). Asemapiirroksen ja pääpiirustuksen sekä karttatarkastelun mukaan laituri alkaa luvan hakijan kiinteistön maa-alueelta ja sijoittuu muutoin [REDACTED] vesialueelle, johon luvan hakijalle on myönnetty hankkeeseen tarvittavilta osin pysyvä käyttöoikeus. Lupa ja käyttöoikeus on voitu myöntää [REDACTED] tilan alueisiin riippumatta siitä, että ne kohdistuvat mahdollisesti osittain vesijättöön tai alueeseen, joka on kuivilla järven vedenkorkeuden ollessa alhaalla.

Muutoin valituksessa muutoksenhakijoiden maa-alueella tehdyistä toimenpiteistä esitetty ei kuulu nyt kyseessä olevan laiturin rakentamista koskevan vesitalouslupa-asian yhteydessä käsiteltäväksi.

Edellä mainituilla perusteilla aluehallintoviraston päätöstä ei ole syytä kumota. Näin ollen valitus on hylättävä.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä tiedottaminen

██████████ on viipymättä tämän päätöksen tiedoksi saatuaan ilmoitettava päätöksen tiedoksisaannista asiakumppaneilleen. Jos hän tämän laiminlyö, hän on velvollinen korvaamaan ilmoittamatta jättämisestä aiheutuneen vahingon sikäli kuin se laiminlyönnin laatuun tai muihin olosuhteisiin nähden harkitaan kohtuulliseksi (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 94 §, hallintolaki 56 § 2 mom ja 68 §).

Päätöksestä ilmoittaminen

Sysmän kunnanhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta yleisessä tietoverkossa kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen voi hakea muutosta valittamalla.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään*) ~~25.6.2022~~ **25.7.2022**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Riitta Riihimäki ja Tanja Fagerhed sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Jaakko Tuhkanen.

Esittelijä Heidi Laakso

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös ja maksu [REDACTED] oikeudenkäyntimaksu 260 euroa
(Oikaisuvaatimusohje ilmenee hallinto-oikeuden päätöksen
oikeudenkäyntimaksua koskevasta liitteestä.)

Jäljennös maksutta Seppo Vainionpää
Sysmän kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
Sysmän kunnanhallitus
Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus,
Ympäristö ja luonnonvarat
Etelä-Suomen aluehallintovirasto,
Ympäristölupavastuualue
Suomen ympäristökeskus

*) Yliviivattu päivämäärä sivulla 7 on korjattu
17.6.2022 alla olevalla tekstillä:

25.7.2022

Viran puolesta:

Heidi Laakso
hallinto-oikeuden esittelijä

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

- Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava
- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
 - päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
 - peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
 - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
 - vaatimusten perustelut
 - mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Paasivuorenkatu 3, 00530 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>